

2022-10-28

Stab

Ellinor Günther, kommunikationsansvarig

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400) gryaab.se

Mediebevakning

September

Jag sammanfattar i detta dokument utvalda artiklar där Gryaab berörs direkt eller omnämns samt avloppsfrågor som indirekt berör Gryaab, till exempel avloppsvattenrening, uppströmsfrågor samt slam- och biogasfrågor.

2022-09-02 Cirkulation

Mark- och miljödomstolen gjorde fel (Gryaab)

Mark- och miljööverdomstolen ger kommunalägda Gryaab rätt i en tvistefråga om anslutning av Marstrands reningsverk till Ryaverket. Mark- och miljödomstolen har gjort fel i fallet och får nu tillbaka ärendet. Länsstyrelsen förbjöd anslutning av Marstrands reningsverk och godkände anslutning av Bollebygd samt Olsfors reningsverk, med ett förbehåll om ökad ledningskapacitet. Gryaab överklagade beslutet till Mark- och miljödomstolen angående anslutningen av Marstrand. Mark- och miljödomstolen avslog överklagandet med hänvisning till att nya ledningar och pumpstationer måste anläggas, en del som saknas i Gryaabs anmälan. Problemet är att det är Kungälv kommun som har rådighet över den frågan. ”Mark- och miljödomstolens dom bygger således på ett felaktigt antagande om vad som omfattas av Gryaabs anmälan och vad som varit möjligt att pröva i målet. Mark- och miljödomstolens felaktiga antagande har haft en avgörande betydelse för målets utgång där. Den överklagade domen undanröjs och målet återförvisas till mark- och miljödomstolen för fortsatt handläggning.”

2022-09-09 Läkemedelsvärlden

Studie: Virusövervakning i avloppsvattnet bra markör (Gryaab)

Virushalterna i avloppsvattnet kan visa hur en pandemi kommer att utveckla sig, enligt en svensk studie. Att mäta virushalter i avloppsvattnet kan förutsäga hur en pandemi utvecklar sig och hur den kan komma att belasta vården. Det menar forskare vid Sahlgrenska akademien vid Göteborgs universitet som sedan coronapandemins start har mätt halterna av sars-cov-2 i avloppsvatten från Gryaab.

I en studie, som har publicerats i den vetenskapliga tidskriften i Science, visar de att både potentiellt coronarelaterade samtal till 1177 Vårdguiden och antalet sjukhusinläggningar på grund av covid-19 ökade strax efter en uppmätt virustopp.

- Studien visar att virusövervakning i avloppsvatten kan förutsäga utvecklingen av en pandemi och dess börda på flera olika delar av hälsosystemet, säger studiens förstaförfattare Hao Wang i ett pressmeddelande.

2022-09-13 Vårt Göteborg, Göteborg Direkt samt Twitter

Ryaverket firar 50 med specialvisningar (Gryaab)

Ryaverket brukar inte ha öppet för allmänheten, men passar på nu när Ryaverket firar 50 år i havets tjänst.

- Vi ägs av åtta kommuner och ju mer de boende i ägarkommunerna vet om hur avloppet ska användas, desto bättre rening blir det. Det i sin tur innebär ett renare hav, något som vi jobbat för sedan starten, säger Karin van der Salm, vd på Gryaab.

Under denna och nästa vecka är det visningar onsdag till söndag klockan 10 och 13. Då får besökarna se hur avloppsvattnet renas i flera steg. Efter rundturen finns det möjlighet att se en väggmålning av konstnären Pontus Andersson. Den finns i en av Ryaverkets kulvertar. Målningen tog elva år att färdigställa, är 273 meter lång och finns med i Guinness rekordbok. (Artikeln delades av flera personer på Twitter.)

2022-09-16 Dagens Industri

Energiprofessorn hyllar Northvolt: "Det är ett genidrag" (Cirkularitet)

Höga energipriser och geopolitisk osäkerhet ger starka skäl att skynda på den cirkulära utvecklingen just nu, säger Tomas Kåberger, professor i industriell energipolicy vid Chalmers och ny ordförande i Delegationen för cirkulär ekonomi.

Hur ser ett cirkulärt Sverige ut 2040?

”Vi får ju hoppas att vi har färre linjära flöden som innebär resurskonsumtion och att vi blivit effektivare på att hantera material. Just nu finns en fantastisk möjlighet att utveckla system för cirkularitet och samtidigt tjäna pengar eftersom energipriserna är så höga. Höga energipriser leder ju till höga materialpriser eftersom utvinning och anrikning av metaller är energikrävande. Det gör återanvändning och återvinning relativt sett mer konkurrenskraftigt”, säger Tomas Kåberger.

I framtiden hoppas Tomas Kåberger också att alla producerande företag har förstått vikten av att redan från början designa och konstruera produkter för återanvändning och återvinning.

”Northvolt, som tillverkar battericeller, är ju ett bra exempel. De har fattat det här och sätter igång och utvecklar teknik för återvinning samtidigt som de utvecklar tillverkningstekniken. Det är ett genidrag.”

2022-09-24 Göteborg Direkt

Ingen skitsak – stort intresse för Ryaverkets visningar (Gryaab)

Hur går det till när vårt avloppsvatten renas? Under två veckor fick intresserade stilla sin nyfikenhet genom guidade visningar av Ryaverket. "Har fått mig att tänka till", säger Kerstin Forsberg, besökare. Det är med anledning av Ryaverkets 50-årsjubileum som allmänheten under två veckors tid haft möjlighet att boka de guidade visningarna, som vanligtvis främst är reserverade för skolklasser. Under visningen leds gruppen via avloppsvattnets väg genom reningsverket. Från gallret som fångar in våtservetter och andra större föremål till de tolv bassängerna utomhus där tyngre partiklar sjunker ner till botten. Där bildas ett slam som kontinuerligt skrapas bort.

- Här kan vi rena vattnet från övergödande ämnen som kväve och fosfor. Men det är viktigt att inte spola ner kemikalier och läkemedel i avloppet eftersom vi inte har några metoder för att ta hand om det, säger Åsa Magnusson, processingenjör Gryaab.

2022-09-27 Dagens Nyheter

Debatt: "Avloppsslam med miljögift måste bort från åkrarna"

Svårnedbrytbara kemikalier som PFAS breder ut sig i vår miljö och utgör en växande hälsofara. Ett skäl är att förorenat avloppsslam från reningsverk sprids som gödningsmedel på jordbruksmark, vilket är ett resultat av vilseledande marknadsföring. Detta är antingen ett kunskapsmässigt eller moraliskt totalhaveri, skriver fyra miljödebattörer.

Användningen av PFAS är ett av de misstag som mänskligheten har låtit ske och fortfarande låter pågå. Trots att vi borde ha lärt oss något av historien med svårnedbrytbara föroreningar, som PCB, DDT och bromerade flamskyddsmedel, är systemförståelsen inte på plats. Vid en närmare granskning kan man konstatera att det knappast är en fråga om otur som bara är begränsad till slarv med exempelvis brandsläckningsmedel. Hanteringen av PFAS är ett högaktuellt exempel, liksom lobbyverksamheten för att kunna lägga ut avloppsslam i vårt system för matproduktion. Det är antingen ett kunskapsmässigt eller moraliskt totalhaveri. Spridningen av avloppsslam till miljön fortsätter med argument som att det innehåller gödningsämnen, framför allt genom vilseledande marknadsföring av ett så kallat "kvalitetssäkrat" avloppsslam. Det erbjuds dessutom just nu som gratis slam när priset på konstgödsel skenar på grund av kriget i Ukraina och högre priser på naturgas. Denna produkt heter Revaq och lanseras av Svenskt vatten AB, LRF och Dagligvaruhandeln. Ytterst handlar det om reningsverkens problem med att bli av med stora slamvolymmer, och därför passande nog beskrivs som en "resurs" och gödning i stället för farligt avfall. Ingenjörer för miljön och Läkare för miljön har nyligen anmält Svenskt vatten till Konsumentverket för vilseledande marknadsföring av "kvalitetsslammet" Revaq. Nu förväntar vi oss att bönderna och politikerna också tar ansvar för kommande generationer. Tiden har kommit för att ta kemikaliefrågan på största allvar.

2022-09-29 Vårt Göteborg, Twitter

Göteborgarnas renode avloppsvatten ska kyla nya batterifabriken (Gryaab)

Nytt användningsområde för tekniskt vatten. Gryaab ska leverera tekniskt vatten till den kommande batterifabriken i Göteborg. Det är renat avloppsvatten som kommer att användas som kyla i tillverkningsprocessen.

I normala fall släpps det ut i havet, nu har vi hittat ett nytt användningsområde, säger Erik Andersson, projektledare på Gryaab.

Northvolt och Volvo Cars ska bygga en gemensam batterifabrik i Torslanda.

Tillverkningen kräver mycket kyla. Gryaab, Göteborg energi och Kretslopp och vatten arbetar tätt tillsammans för att lösa leveransen av renat avloppsvatten till fabriken.

Gryaab ser tillsammans med Göteborg energi till att få loss en del av vattnet, tryckstegra det och skicka ut det i ledningen som Kretslopp och vatten ska bygga till batterifabriken. Det kommer att bli en sex kilometer lång ledning, med en utgående ledning och en returledning. Vattnet som går till batterifabriken är 8 till 15 grader varmt beroende på årstid och returvattnet är cirka 30 grader. Överskottsvärmen på returvattnet tas omhand och går ut i fjärrvärmenätet innan vattnet släpps ut i havet, precis som i dag.

Många delade Vårt Göteborgs artikel på Twitter med inläggstexter som ”vad glad jag blir” och ”detta är hållbarhet på riktigt”.

2022-09-30 Lantmannen

Starkt ökat intresse för att gödsla med slam

Efterfrågan på slam och biogödsel ökar när det blir svårare och dyrare att få tag på mineralgödsel. Men företagen i branschen har begränsade möjligheter att ta emot nya kunder eftersom slamvolymerna är konstanta. Marknadssituationen är extrem på många sätt, konstaterar Bengt Johnsson på HD Biorec i Helsingborg där han är lantbrukarnas kontaktperson i slamfrågor.

- Redan i vintras började det ringa. De som brukar ta emot slam hörde av sig själva för att vara säkra på att varan fanns, i vanliga fall får vi ringa dem. Men det var även många nya

lantbrukare som ringde och ville ta emot slam. Hade vi haft slam hade vi kunnat avsätta mycket mer, säger Bengt Johnsson.

Företagen i slambranschen konkurrerar om restprodukten i offentliga upphandlingar hos de kommunala reningsverken. Kontrakten brukar vara på tre till fem år. Hur stora volymer slam som finns tillgängliga för jordbruket är därför i det närmaste konstant. Det senaste tillskottet av betydelse var när Stockholm Vatten 2019 återkom med sitt slam på jordbruksmarknaden.

Merparten av slammet som Ragnsells tillhandahåller kommer från Revaq-certifierade reningsverk, men det har inte varit några problem för företaget att avsätta det icke-certifierade slammet heller. Ragnsells erbjuder också mesakalk, en restprodukt från pappersindustrin, och även den efterfrågas av lantbrukarna.

- Vad gäller slammet står vi för transport och spridning hos lantbrukarna och planerar inte att ändra på detta i nuläget, säger Julia Säfström.